

Drachmann: Jeg har den Ære at tilhøre et Parti, der jævnlig beskyldes fra Regeringspartiets Side for at ville Told-diktatur, fordi vi ønsker, at Regeringen overfor visse kriseagtige Fænomener kan have Lejlighed til paa en god, saglig Maade at forberede Lovforslag i Forbindelse og nøje Føling med et Rigsdagsudvalg. Det er vor Form for Tolddiktatur. Naar vi nu ser paa den høje Regering og de Skridt, den jævnlig foretager sig, denne Regering, der intet kender til Told og Tolddiktatur, saa ser vi jo Gang efter Gang den højtærede Finansminister komme med Forslag, om hvilke Rigsdagen intet ved, som maaske nok er sagligt forberedt, saa godt de kan være, i en udmærket Administration, men som dog repræsenterer absolutte Overrumplinger baade overfor Rigsdagen og overfor Erhvervene, Overrumplinger, der denne Gang kulminerer i, at en Minister, selv om han er højtæret og respekteret Finansminister som den nuværende, ganske egenmægtigt, før Forslaget forelægges for Rigsdagen, faktisk standser en hel Industri, en hel Erhvervsgren, saaledes som Tilfældet er ved Nægtelsen af Udlevering af Banderoler, som skete i Gaar, inden Forslagets Forelæggelse i dette høje Ting. — Jeg nævner ikke dette ud fra noget Ønske om at give bitre Tanker Udtryk, men blot for at sætte enhver Sag paa sin rette Plads og for at belyse, hvor Tolddiktatur i Danmark foreløbig hører hjemme.

Der nævnes ogsaa som Anker, Anker, der ikke altid udbredes særdeles loyalt ude i Landet i den store Venstrepresse, at vi ved vore Forslag vilde skaffe utaalelige Usikkerhedsmomenter ind i Handel og Omsætning, i Produktion og Forretningsliv. Jeg tror, at de Usikkerhedsmomenter, der skal bringes ind i den danske Omsætning og i Forretningslivet, varetages særdeles godt af den nu siddende Regering. Thi de Overraskelser, der kommer Gang paa Gang paa disse Punkter, er, enten man kalder det Told eller Afgifter, i Sandhed tilstrækkelig ubehagelige for Forretningslivet. Ogsaa dette Forslag, begrænset, som det er, og alligevel af særdeles vidtrækkende Følger, har allerede afstedkommet meget store Vanskeligheder, og jeg skulde tage meget fejl, om vi ikke i Løbet af meget kort Tid vil se næsten samtlige direkte og indirekte i Cigaretindustrien beskæftigede 600—700 Mand staaende paa Gaden, i en Stund, da der sandelig ingen Anledning er til kunstigt at forøge Arbejdsløsheden fra Statens Side.

Idet jeg nu vender mig til selve Lovforslaget, har jeg først nogle historiske

Bemærkninger at gøre med Hensyn til Cigaretindustriens Forhold til Statsmagten og til den lovgivende Magt. To Gange i Løbet af de sidste Aar er der sket væsentlige Forøgelser og Forhøjelser af de Afgifter, der hviler paa Cigaretindustrien i Danmark. I 1923 fik man en Omlægning, en Regulering af de forskellige Skattesatser, hvorved Banderoleafgiften paa det brede Forbrug paa den underste Skattekasse, som jeg straks skal komme tilbage til, blev forhøjet med 50 Ø. pr. 1 000 Stykker. I 1924 fik vi Forhøjelse af Raatobakstolden, en Toldforhøjelse, som Venstre jo ikke har haft saa svært ved at gaa med til som til Arbejds- og Beskæftigelsesbeskyttelse af færdige Varer gennem Toldsatser, som vi har kæmpet for. Da fik vi den Raatobakstold, der paa 1 000 Stykker Cigaretter betød en Forhøjelse af Afgiften paa 1 Kr. 25 Ø. Disse Forhøjelser har Industrien og den Handel, der betjener dette Forbrug, maattet bære. Man har kunnet bære det ved at følge det jo i øvrigt for Tiden særdeles udbredte Raab om at modernisere og koncentrere, og den danske Cigaretindustri har med stor Dygtighed baade forstaaet at trænge Importen tilbage og at skabe en ypperligt koncentreret og moderniseret Drift og har som Følge deraf kunnet neutralisere de stærke Skattepaalæg, der er kommet. Der har været en noget lavere Løn end tidligere, men den spiller ikke saa stor en Rolle netop i denne Industri, og den er ogsaa blevet rigeligt kompenseret af det noget højere Prisniveau paa Raavarer, altsaa selve Raatobakken. Alt i alt er det den moderniserede Drift, der har gjort, at Industrien har kunnet bære dette og Handelen ligeledes. Jeg tror, jeg tør sige, at man er kommet til Grænsen af, hvad Teknik og Modernisering kan yde med Hensyn til økonomisk Drift, og derfor betænker jeg mig ikke paa at sige, at dette Lovforslag, hvis det gennemføres, som det er forelagt, vil betyde, at den Merindkomst, man ønsker, de 2 Mill. Kr., der her er Tale om, i Virkeligheden bliver taget ud af Industrien og Handelen i disse Fag og ikke vil kunne tages ind igen gennem en Prisforhøjelse. Her regner den højtærede Finansminister med, at der virkelig kan komme en Prisforhøjelse, men dette vil ikke blive Tilfældet, thi saaledes som Lovforslaget er lagt an, ligger i Virkeligheden hele Vægten paa den laveste Klasse, 2½-Øres Cigaretten, og der kan man af Hensyn til Pakningen, af Hensyn til Automatsalget, af Hensyn til, at en 25-Øre er en 25-Øre,